

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

122 /2016

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ.(δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 28η Ιουλίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαπέντε (2016), ημέρα Πέμπτη και ώρα 11:00 και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7 στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Αναπληρωτή Αντιπροέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Αναπληρωτής Πρόεδρος: Βαρδακαστάνης Κωνσταντίνος (Προεδρεύων)

2. Μέλη: Καραμανλής Ευάγγελος

Λουρίκας Δημήτριος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Κασάπη Ευαγγελία

Εισηγητές: Γεώργιος Σταθακόπουλος & Αλέξιος Τάττης, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν οι εισηγητές κκ Γ. Σταθακόπουλος και Α. Τάττης, η προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων κα Χ. Καξιρή, καθώς και η προϊσταμένη του Τμήματος Βάσεων Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων κα Φ. Κρουστάλη, οι οποίοι απεχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Έγκριση προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για το έργο “Εθνικό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης ΣΥΖΕΥΞΙΣ”, διάρκειας έως 14 μηνών, προϋπολογισμού 17.899.368,56 ευρώ πλέον ΦΠΑ

1. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 8193/10.06.2016 έγγραφο του Τμήματος Λειτουργίας Δικτύου Δημοσίου Τομέα της Διεύθυνσης Υποστήριξης Υποδομών της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. (εφεξής ΚτΠ Α.Ε.) προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (αριθμ. πρωτ. εισ. 2696/13.06.2016), όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 10427/18.07.2016 έγγραφο (αριθμ. πρωτ. εισ. 3223/19.07.2016) και τα επισυναπτόμενα σε αυτό έγγραφα, ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, “για την σύναψη σύμβασης παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για το έργο “Εθνικό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης ΣΥΖΕΥΞΙΣ”, διάρκειας έως 14 μηνών και προϋπολογισμού 17.899.368,56 ευρώ πλέον ΦΠΑ”.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από τα αναφερόμενα στο κρινόμενο αίτημα και στα συνυποβληθέντα αρχικά και συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

2. Το δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ αφορά στην παροχή τηλεπικοινωνιακών και τηλεματικών υπηρεσιών σε 4.485 συνδέσεις πρόσβασης σε πλήθος κτηρίων του ελληνικού δημοσίου, για την εξυπηρέτηση των τηλεπικοινωνιακών τους αναγκών. Το δίκτυο σχεδιάστηκε, υλοποιήθηκε και υποστηρίχθηκε από την ΚτΠ Α.Ε., δομημένο σε έξι γεωγραφικές νησίδες και ένα δίκτυο κορμού, η δε λειτουργία του εκκίνησε στις 1.1.2006 σε 1.766 κτήρια και σταδιακά επεκτάθηκε περαιτέρω. Η παροχή των σχετικών υπηρεσιών ανατέθηκε, κατόπιν ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας στις εταιρείες Ο.Τ.Ε. Α.Ε. (για το δίκτυο κορμού και τις γεωγραφικές νησίδες 2, 4, 5, και 6), Forthnet Α.Ε. (για τις γεωγραφική νησίδα 3) και Alctelecoms Α.Ε. (για τη γεωγραφική νησίδα 1). Αντικείμενο των αρχικών συμβάσεων ήταν η υλοποίηση από τον εκάστοτε ανάδοχο ενός δικτύου παροχής τηλεπικοινωνιακών και τηλεματικών υπηρεσιών (διαφορετικό ανά γεωγραφική νησίδα), καθώς και η παροχή των υπηρεσιών του δικτύου.

Στη συνέχεια, έως και το έτος 2008, κατόπιν ενεργοποίησης δικαιωμάτων προαίρεσης που προβλέπονταν στις συναφθείσες συμβάσεις, το δίκτυο επεκτάθηκε καλύπτοντας 302 κτήρια επιπλέον, ενώ παράλληλα, με νέο συναφές έργο (που αφορούσε στις ίδιες έξι γεωγραφικές νησίδες) με την ονομασία “MINI – ΣΥΖΕΥΞΙΣ”, έλαβε χώρα περαιτέρω επέκταση των υπηρεσιών του ΣΥΖΕΥΞΙΣ σε άλλα 1.215 κτήρια. Στο πλαίσιο του “MINI – ΣΥΖΕΥΞΙΣ”, η επέκταση των υπηρεσιών πραγματοποιήθηκε με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' επίκληση λόγων τεχνικής μοναδικότητας, μόνο με τις εταιρείες Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και Forthnet Α.Ε. (καθώς το 2008 το αντικείμενο της σύμβασης με την Alctelecoms Α.Ε. μεταβιβάστηκε λόγω χρεοκοπίας της στην Ο.Τ.Ε. Α.Ε.).

Στο τέλος του 2008, κατόπιν νέας διαπραγμάτευσης με τις ίδιες εταιρείες, και πάλι κατ' επίκληση λόγων τεχνικής μοναδικότητας, παρατάθηκε η λειτουργία τόσο του ΣΥΖΕΥΞΙΣ, όσο και του MINI – ΣΥΖΕΥΞΙΣ μέχρι τις 31.12.2009, οπότε και οι σχετικές συμβάσεις έληξαν.

Το κόστος κατασκευής και λειτουργίας του συνόλου των έργων αυτών μέχρι τις 31.12.2009 ανήλθε στο ποσό των 129.000.000,00 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) και χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Κοινωνία της Πληροφορίας” του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

3. Με την ΥΑΠ/Φ.19.6/Γ/61/394/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΦΕΚ Β' 1566) παραχωρήθηκε στην ΚτΠ Α.Ε. η υποστήριξη, διαχείριση και λειτουργία ενός συνόλου επιμέρους έργων, που χαρακτηρίστηκαν ως ενιαίο έργο με τίτλο “ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι”, για χρονικό διάστημα έως 30.06.2012. Η απόφαση αυτή εξεδόθη σε εφαρμογή του

άρθρου 32, παρ. 2 του ν. 3614/2007, στο οποίο ορίζεται ότι στους σκοπούς της ΚτΠ Α.Ε. ανήκει, μεταξύ άλλων, “δ) Η υποστήριξη ή/και διαχείριση της λειτουργίας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών φορέων του δημοσίου τομέα, ύστερα από κοινή απόφαση παραχώρησης του Υπουργού Εσωτερικών και του οικείου κατά περίπτωση Υπουργού”. Στην ίδια απόφαση ορίστηκε ότι για την διαχείριση και την υποστήριξη του “ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι” απαιτείται η σύναψη νέων συμβάσεων με τους παρόχους των σχετικών υπηρεσιών και εξουσιοδοτήθηκε η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης να συνάψει Προγραμματική Συμφωνία με την ΚτΠ Α.Ε. για αυτό το σκοπό. Η εν λόγω Προγραμματική Συμφωνία όντως συνήφθη στις 22.10.2010, οπότε και ρυθμίστηκαν θέματα της ως άνω παραχώρησης και καθορίστηκε ο προϋπολογισμός του έργου για το χρονικό διάστημα της παραχώρησης (έως 30.06.2012), ενώ στις 24.04.2012 επήλθε τροποποίηση της Προγραμματικής Συμφωνίας.

Εξάλλου, με την υπ' αριθμ. 10/2012/2280/2012 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 69), που εκδόθηκε σε εφαρμογή του άρθρου 39 του ν. 3979/2011 (ΦΕΚ Α' 138), ρυθμίστηκαν τα θέματα τα σχετικά με το “Δίκτυο Δημοσίου Τομέα”, δηλαδή του ενιαίου συστήματος παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών και προμήθειας των αναγκαίων συστημάτων. Με την εν λόγω απόφαση προβλέφθηκε ότι το δίκτυο “ΣΥΖΕΥΞΙΣ” ανήκει στο Δίκτυο Δημοσίου Τομέα και ότι η διαχείριση του όλου δικτύου ανατίθεται στην ΚτΠ Α.Ε., η οποία λειτουργεί εν προκειμένω ως αναθέτουσα αρχή.

4. Σημειώνεται ότι από τις 1.1.2010 και εντεύθεν οι υπηρεσίες του ΣΥΖΕΥΞΙΣ εξακολούθησαν να παρέχονται, ανεξαρτήτως της λήξης των σχετικών συμβάσεων στις 31.12.2009. Εκ του λόγου αυτού, με το άρθρο 1, παρ. 12 της από 31.12.2011 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α' 268), η οποία κυρώθηκε με το ν. 4047/2012 (ΦΕΚ Α' 31), ορίστηκε διαδικασία πληρωμής των υπηρεσιών που παρέχονταν από τις εταιρείες Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και Forthnet Α.Ε. από 1.1.2010 έως 30.06.2012. Περαιτέρω, με το άρθρο 9 του ν. 4275/2014 (ΦΕΚ Α' 149) προβλέφθηκε η διαδικασία πληρωμής των ίδιων υπηρεσιών για το διάστημα από 1.07.2012 και μέχρι την σύναψη νέας σύμβασης και πάντως μέχρι τις 30.09.2014.

5. Με την ΥΑΠ/Φ.19.6/71/521/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 1878), το έργο “ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι” επελέγη ως σύμβαση υπηρεσιών σημαντικής οικονομικής αξίας, αρμοδιότητας της “Διακομματικής Επιτροπής” του άρθρου 3 του ν. 2286/1995 (ΦΕΚ Α' 19), όπως ισχύει, επειδή ο προϋπολογισμός της υπερέβαινε τα 15.000.000,00 ευρώ. Η εν λόγω Διακομματική Επιτροπή συγκροτήθηκε, το πρώτον, με την Π1/2000/2011 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 149) και ανασυγκροτήθηκε με την Π1/1879/2012 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 548).

Η εν λόγω Διακομματική Επιτροπή αποφάσισε να ορισθεί ως φορέας υλοποίησης του έργου η ΚτΠ Α.Ε., καθώς και να απευθυνθεί ερώτημα προς το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (εφεξής ΤΕΕ) σχετικά με τη συνδρομή ή μη “τεχνικής μοναδικότητας” στους αναδόχους των προϋφιστάμενων συμβάσεων (εταιρείες Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και Forthnet Α.Ε.), ώστε να συναφθούν νέες συμβάσεις με διαδικασία διαπραγμάτευσης αποκλειστικά με τις εταιρείες αυτές και χωρίς προηγούμενη δημοσίευση διακήρυξης (βλ. Πρακτικά Επιτροπής υπ' αριθμ. 5/17.10.2011 και 6/26.10.2011)

Σε ό,τι αφορά στο εν λόγω ερώτημα, το ΤΕΕ υπέβαλε στην Διακομματική Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2011 “Τεχνική Έκθεση για το Έργο ΣΥΖΕΥΞΙΣ”, στην οποία διαλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

“[...] 4.2. Κρίσιμα σημεία για τη διασφάλιση της ομαλής μεταβατικής λειτουργίας

1. Για να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη και ολοκληρωμένη λειτουργία του ΣΥΖΕΥΞΙΣ I έως την μελλοντική μετάπτωση στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II, και για την τήρηση του προσυμφωνημένου επιπέδου παροχής υπηρεσιών από τον οποιοδήποτε Ανάδοχο, δεν θα πρέπει να διακοπεί με οιονδήποτε τρόπο η τωρινή διασύνδεση και διαλειτουργικότητα των επιμέρους τμημάτων της υποδομής που έχει ήδη εγκατασταθεί και λειτουργεί από δύο αναδόχους.

2. Μία ενδεχόμενη αλλαγή του Αναδόχου, θα απαιτούσε αφενός ο νέος Ανάδοχος να διαθέσει τα απαραίτητα τηλεπικοινωνιακά κυκλώματα προς κομβικά σημεία του Δικτύου κορμού, αφετέρου να παρέχει την απαραίτητη υποδομή για το ίδιο το Δίκτυο Κορμού, έτσι ώστε τα επιμέρους τμήματα της συνολικής υποδομής να είναι απολύτως συμβατά και διαλειτουργικά.

3. Αυτό θα απαιτούσε μία εκ νέου σχεδίαση και ανάπτυξη ενός συνολικού νέου Δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ καθώς και τις απαραίτητες δοκιμαστικές φάσεις αυτού, γεγονός που απαιτεί χρόνο και επιπλέον κόστος, καθώς θα απαιτήσει και την παροχή (εκμίσθωση) νέας υποδομής.

4. Στην περίπτωση αυτή, ενδεχομένως να προκληθεί *Domino – effect* στα εν λειτουργία Κρίσιμα Πληροφοριακά (ΤΠΕ) Συστήματα του Δημοσίου, καθώς θα πρέπει αφενός να γίνει μετάπτωση σε μία νέα αρχιτεκτονική και λειτουργία δικτύου, αφετέρου να εξετασθεί και να δοκιμαστεί εάν είναι εφικτή η εύρυθμη συνέχιση της λειτουργίας αυτών βασισμένα πλέον σε μία νέα τηλεπικοινωνιακή υποδομή.

5. Ενδεχόμενη συνέχιση της παραγωγικής λειτουργίας του ΣΥΖΕΥΞΙΣ I από έτερο ανάδοχο, διαφορετικό των υφιστάμενων, προϋποθέτει διαδικασία μετάπτωσης η οποία δίχως τον κατάλληλο σχεδιασμό και τη συνεργασία ξανά όλων των εμπλεκόμενων μερών (φορέων, υφιστάμενων αναδόχων, νέων αναδόχων), είναι επισφαλής με συνέπεια τη μη διαθεσιμότητα υπηρεσιών και φορέων. Επιπρόσθετα, στην περίπτωση αυτή διακυβεύεται και η ασφάλεια σημαντικών ηλεκτρονικών υποδομών της χώρας.

6. Ενδεχόμενη συνέχιση της παραγωγικής λειτουργίας του ΣΥΖΕΥΞΙΣ I από τους σημερινούς αναδόχους δεν θα απαιτούσε τα ακόλουθα:

- Εκπόνηση μελέτης εφαρμογής
- Σχεδιασμός δικτύων και υπηρεσιών
- Εγκατάσταση υποδομής
- Ανάπτυξη υπηρεσιών
- Δοκιμές διαλειτουργικότητας

Συνεπώς, λόγω των σημείων 1 έως 6 ανωτέρω, θεωρείται ως η πλέον ασφαλής λύση η συνέχιση παραγωγικής λειτουργίας του Δικτύου από τους υφιστάμενους Αναδόχους χωρίς διαδικασίες μετάπτωσης, έως την έναρξη της λειτουργίας του ΣΥΖΕΥΞΙΣ II.

4.3 Συμπέρασμα

Κρίνεται υψηλής αναγκαιότητας για το Δημόσιο συμφέρον η άμεση συμβατική συνέχιση της παραγωγικής λειτουργίας του δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ I, καθώς σε αυτό στηρίζεται η ασφαλής και αδιάλειπτη λειτουργία κρίσιμων πληροφοριακών συστημάτων φορέων του Δημοσίου. Παρά το γεγονός ότι τεχνικά είναι δυνατή η υλοποίηση του υπό εξέταση έργου και από άλλους αναδόχους, με βάση τα παραπάνω στοιχεία και λόγω:

- της επιτακτικής ανάγκης για διατήρηση της αδιάλειπτης λειτουργίας του δικτύου και των εφαρμογών

που υποστηρίζει

- των απαραίτητων χρόνων μετάπτωσης και εγκατάστασης νέου εξοπλισμού που θα προκύψουν σε περίπτωση νέων αναδόχων
- των δεδομένων χρονικών περιορισμών
- της επικείμενης προκήρυξης του ΣΥΖΕΥΞΙΣ II

η Επιτροπή κρίνει ότι η ενδεδειγμένη λύση είναι να αναζητηθεί τρόπος συνέχισης της συνεργασίας με τους υφιστάμενους αναδόχους εντός συμβατικού πλαισίου. Προτείνεται, επίσης, στη σύμβαση αυτή να προβλεφθεί η δέσμευση για την απόλυτη συνεργασία με όποιους αναδόχους προκύψουν ως αποτέλεσμα της διαγωνιστικής διαδικασίας για το ΣΥΖΕΥΞΙΣ II καθώς και η εξασφάλιση της αδιάλειπτης λειτουργίας κατά τη διαδικασία μετάβασης στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II”.

Μετά την υποβολή της έκθεσης και βάσει των επιχειρημάτων που αναπτύχθηκαν σε αυτή, η Διακομματική Επιτροπή έκρινε, κατά πλειοψηφία, ότι συντρέχουν τεχνικοί λόγοι (κατά το άρθρο 25 του π.δ. 60/2007) για την ανάθεση των υπηρεσιών του έργου ΣΥΖΕΥΞΙΣ I με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού στους τότε υφιστάμενους παρόχους, τις εταιρείες Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και Forthnet Α.Ε. (βλ. Πρακτικά Επιτροπής υπ' αριθμ. 7/10.01.2012 και 8/1.02.2012). Συναφώς, εγκρίθηκαν επτά τεύχη διακηρύξεων για την ανάθεση του έργου για 28 μήνες και ορίστηκε πενταμελής επιτροπή αξιολόγησης (βλ. Πρακτικά Επιτροπής 9/08.02.2012 και 10/13.3.2012). Εν τέλει, αφού ολοκληρώθηκε η διαδικασία της διαπραγμάτευσης και η επιτροπή αξιολόγησης ολοκλήρωσε το έργο της, η Διακομματική Επιτροπή, με την 29/22.04.2013 απόφασή της, αποφάσισε την κατακύρωση των επτά υποέργων στις εταιρείες Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και Forthnet Α.Ε., και ανέθεσε την κατάρτιση συμβάσεων και για τα επτά υποέργα του ΣΥΖΕΥΞΙΣ I στην ΚτΠ Α.Ε. Ακολούθως, με την υπ' αριθμ. 6440/24.05.2013 απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΚτΠ Α.Ε. κατακυρώθηκαν τα επτά υποέργα ως εξής:

- (1) Νησίδα 1, ανάδοχος Ο.Τ.Ε. Α.Ε., έναντι ποσού 3.470.189,72 ευρώ πλέον ΦΠΑ,
- (2) Νησίδα 2, ανάδοχος Ο.Τ.Ε. Α.Ε., έναντι ποσού 7.335.784,71 ευρώ πλέον ΦΠΑ,
- (3) Νησίδα 3, ανάδοχος Forthnet Α.Ε., έναντι ποσού 2.918.660,22 ευρώ πλέον ΦΠΑ,
- (4) Νησίδα 4, ανάδοχος Ο.Τ.Ε. Α.Ε., έναντι ποσού 2.116.552,96 ευρώ πλέον ΦΠΑ,
- (5) Νησίδα 5, ανάδοχος Ο.Τ.Ε. Α.Ε., έναντι ποσού 11.506.263,05 ευρώ πλέον ΦΠΑ,
- (6) Νησίδα 6, ανάδοχος Ο.Τ.Ε. Α.Ε., έναντι ποσού 9.065.343,84 ευρώ πλέον ΦΠΑ,
- (7) Δίκτυο Κορμού, ανάδοχος Ο.Τ.Ε. Α.Ε., έναντι ποσού 1.212.613,52 ευρώ πλέον ΦΠΑ,

και τα σχετικά σχέδια συμβάσεων υπεβλήθησαν στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο.

6. Με την υπ' αριθμ. 150/2013 Πράξη του, το Ζ' Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου έκρινε, κατά πλειοψηφία, ότι κωλύεται η υπογραφή των ανωτέρω συμβάσεων διότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης. Συγκεκριμένα, η απόφαση του Κλιμακίου διαλαμβάνει τα κάτωθι:

“[...] η αιτιολογία αυτή δεν είναι επαρκής και νόμιμη, αφού δεν τεκμηριώνεται η από τεχνικής άποψης μοναδικότητα των υφιστάμενων παρόχων. Συγκεκριμένα, δοθέντος ότι οι διατάξεις του δικαίου που ρυθμίζουν τη δυνατότητα προσφυγής σε απευθείας ανάθεση πρέπει να ερμηνεύονται στενά, η μοναδικότητα του οικονομικού φορέα στον οποίο πρόκειται να ανατεθεί η σύμβαση διαπιστώνεται μετά από σύγκριση της τεχνικής αυτού με την αντίστοιχη άλλων παρόχων, που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα και δε συνδέεται με τη βεβαιότητα και την ασφάλεια του αποδέκτη των υπηρεσιών

από τη μέχρι σήμερα λειτουργία του δικτύου από τους υφιστάμενους παρόχους. Περαιτέρω, από τα στοιχεία του φακέλλου προκύπτει ότι ουδέποτε το Ελληνικό Δημόσιο εξέτασε κατά πόσο υπήρχαν επιχειρήσεις εξίσου ικανές να ανταποκριθούν σε μία πρόσκληση για την υποβολή προσφορών, που θα πληρούσαν τους όρους και τις προϋποθέσεις που έκρινε η Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων του ΤΕΕ ως τεχνικές ιδιαιτερότητες του έργου. Δεν αναφέρεται καμία ενέργεια είτε επί ελληνικού εδάφους είτε γενικότερα εντός της Ένωσης. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι εάν είχαν πραγματοποιηθεί σοβαρές έρευνες εντός της Ένωσης, δεν θα είχαν εντοπισθεί επιχειρήσεις ικανές να παράσχουν την προσήκουσα υπηρεσία, δηλαδή εταιρείες που θα μπορούσαν να διαθέσουν τα απαραίτητα τηλεπικοινωνιακά κυκλώματα, να εξασφαλίσουν την ομαλή και ασφαλή μετάπτωση στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II, ενδεχομένως, δε, να παρουσιάσουν μια βελτιωμένη αρχιτεκτονική του συστήματος [...]. Εξάλλου, στην περίπτωση έργων με τεχνικές ιδιαιτερότητες, το βάρος για την απόδειξη της τεχνικής καταλληλότητας – επάρκειας την έχει πάντα ο προσφέρων. Λαμβάνοντας συνεπώς υπ' όψη ότι στο συμπέρασμα των εμπειρογνωμόνων αναφέρεται ρητά ότι “τεχνικά είναι δυνατή η υλοποίηση του υπό εξέταση έργου και από άλλους αναδόχους”, οι προαναφερόμενες αιτιάσεις εκλαμβάνονται μόνο ως πρόβλεψη δυσχερειών που ενδέχεται να ανακύψουν κατά την εκτίμηση της επιτροπής, σε περίπτωση ανάθεσης του έργου σε έτερο ανάδοχο. Συνακόλουθα, οι υφιστάμενοι πάροχοι δεν ήταν μοναδικοί κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης. Πέραν των ανωτέρω, οι όποιες ιδιαιτερότητες ήταν γνωστές τουλάχιστον από το τέλος του 2009 οπότε και έληξαν οι συμβάσεις του ΣΥΖΕΥΞΙΣ I. Ως εκ τούτου μία συνετή δημόσια διοίκηση όφειλε πριν τον χρόνο εκπνοής των προηγούμενων συμβάσεων να ενσωματώσει αυτές τις “ιδιαιτερότητες” στα τεύχη δημοπράτησης του έργου με διαγωνιστική διαδικασία, αξιοποιώντας μάλιστα και το πλεονέκτημα ότι ο εξοπλισμός του ΣΥΖΕΥΞΙΣ I έχει ήδη αποσβεστεί και περιέλθει στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου [...] και όχι να προσφύγει στην απευθείας ανάθεση “οιονεί συμβάσεων” όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο Πρακτικό 1/31.12.2011 της Επιτροπής. Επιπρόσθετα, η όποια δυσκολία για την εξεύρεση των αναγκαίων πόρων για τη χρηματοδότηση της λειτουργίας του δικτύου δε δικαιολογεί την παράκαμψη της διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση των επίμαχων υπηρεσιών, πολλώ δε μάλλον όταν οι υφιστάμενοι πάροχοι από το έτος 2009 και εντεύθεν εξακολουθούν, έστω και εκτός συμβατικού πλαισίου να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Άλλωστε ακόμη και υπό την εκδοχή ότι θα ήταν επιτρεπτή η αντικατάσταση της αιτιολογίας για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης, και δη ότι θα μπορούσε το Ελληνικό Δημόσιο να επικαλεσθεί λόγους κατεπείγοντος που συναρτώνται με την εύρυθμη λειτουργία του κράτους, η προσφυγή στην ως άνω διαδικασία δεν θα ήταν νόμιμη. Και τούτο διότι, πέραν της όποιας ευθύνης των αρμοδίων υπηρεσιών να προβούν στις αναγκαίες ενέργειες για την έγκαιρη δημοπράτηση του έργου μέσω μίας διαγωνιστικής διαδικασίας, το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της λήξης των αρχικών συμβάσεων (31.12.2009) και της απόφασης για την προσφυγή στην ελεγχόμενη διαδικασία (1.02.2012) δε δικαιολογεί σε καμία περίπτωση την ύπαρξη επείγουσας ανάγκης, κατ' αποτέλεσμα την εφαρμογή του εδαφίου γ' της παρ. 1 του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007 [...]. Εξάλλου, δοθέντος ότι η επίκληση της επείγουσας ανάγκης δικαιολογείται μόνο α) για ανάθεση υπηρεσιών που είναι απαραίτητες για την άμεση εξυπηρέτηση των αναγκών που προέκυψαν από τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι αφορμή για να καλυφθούν διαρκείς ανάγκες, αφού κατά τη ρητή γραμματική διατύπωση της σχετικής διάταξης η προσφυγή στην εξαιρετική αυτή διαδικασία δικαιολογείται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και β) οι ανατεθεισες δυνάμεις του στοιχείου (γ) υπηρεσίες πρέπει, κατά περίπτωση, είτε να αφορούν περιορισμένο χρονικό διάστημα είτε ποιοτικά να αφορούν την κάλυψη των συγκεκριμένων αναγκών που προέκυψαν εξαιτίας των απρόβλεπτων γεγονότων, η ανάθεση του επίμαχου έργου για 28 μήνες δεν βρίσκει νόμιμα έρεισμα στις προαναφερόμενες διατάξεις και για το λόγο αυτό [...]. Τέλος, η συνδρομή λόγων υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι συναρτώνται με την αδιάλειπτη λειτουργία του δικτύου δε δικαιολογούν τη σύναψη των ελεγχόμενων συμβάσεων, καθόσον, αφενός, όπως προεκτέθηκε οι

λόγοι προσφυγής σε απευθείας ανάθεση δημοσίων συμβάσεων είναι συγκεκριμένοι, αφετέρου διότι το δημόσιο συμφέρον εξυπηρετείται προεχόντως με την τήρηση της νομιμότητας στις διαδικασίες ανάθεσης [...]. Εν όψει των ανωτέρω, η απόφαση για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης για τη σύναψη των ελεγχόμενων συμβάσεων είναι μη νόμιμη, συνακόλουθα είναι μη νόμιμη η ανάθεση του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι στις εταιρείες Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και Forthnet”.

7. Η ΚτΠ Α.Ε. και η εταιρεία Ο.Τ.Ε Α.Ε. (με τις με αριθμ. κατ. 127/30.07.2013 και 128/30.07.2013 αντιστοίχως αιτήσεις τους) ζήτησαν την ανάκληση της ανωτέρω υπ' αριθμ. 150/2013 Πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Επ' αυτών (κατόπιν και παρεμβάσεων, υπέρ της ΚτΠ Α.Ε. και κατά του κύρους της προσβαλλόμενης πράξης, του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας Forthnet Α.Ε.), εξεδόθη η υπ' αριθμ. 3262/2013 απόφαση του Τμήματος VI του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο κατά πλειοψηφία απέρριψε τις εν λόγω αιτήσεις ανάκλησης και τις ασκηθείσες παρεμβάσεις και απεφάνθη ότι δεν πρέπει να ανακληθεί η 150/2013 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου. Συγκεκριμένα, η απόφαση του Τμήματος διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

“[...] δεν αιτιολογείται ειδικώς και επαρκώς η μοναδικότητα για τεχνικούς λόγους των αναδόχων εταιρειών Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και Forthnet Α.Ε., συνακόλουθα δε είναι μη νόμιμη η διαδικασία ανάδειξης αναδόχων για την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών, όπως ορθώς έκρινε το Ζ' Κλιμάκιο με την 150/2013 πράξη του. [...] δεν αποδεικνύεται αφενός η τεχνική ιδιομορφία των παρεχόμενων υπηρεσιών και αφετέρου η εξαιτίας αυτής της ιδιομορφίας υποχρεωτική ανάθεσή τους σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, κατ' αποκλεισμό οιασδήποτε άλλου εντός της Ένωσης. Και τούτο, διότι από τα στοιχεία του φακέλλου [...] δεν προκύπτει ότι οι υπό ανάθεση υπηρεσίες, που συνίστανται στην υποστήριξη και διαχείριση της παραγωγικής λειτουργίας του ενιαίου έργου ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι, χαρακτηρίζονται από ιδιομορφία εξ απόψεως τεχνικών χαρακτηριστικών ώστε να αποκλείεται η παροχή τους από οποιονδήποτε άλλο τηλεπικοινωνιακό πάροχο εντός της Ένωσης. Όπως δε συνάγεται από τις τεχνικές προδιαγραφές του έργου [...], η συνέχιση της παροχής των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών κορμού και νησίδων στα κτήρια που ήδη εξυπηρετούνται από το δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ, θα γίνει επί τη βάση των κοινών για όλους τους αναδόχους αρχιτεκτονικών περιορισμών και των τεχνολογιών που είχαν τεθεί με τις αρχικές προκηρύξεις για την εκτέλεση των επιμέρους υποέργων. Ως εκ τούτου τα σχετικά τηλεπικοινωνιακά κυκλώματα δεν αποτελούν τεχνολογικές καινοτομίες των αναδόχων, ανεξαρτήτως του ότι οι τελευταίοι, προκειμένου να εξασφαλισθεί η διαλειτουργικότητα μεταξύ των διασυνδεδεμένων φορέων και υπηρεσιών των οικείων δικτύων [...] προέβησαν σε εξειδίκευση των υλοποιημένων λύσεων. Για το λόγο άλλωστε αυτό, όπως ρητώς διαλαμβάνεται στην τεχνική έκθεση του Τ.Ε.Ε., είναι τεχνικά δυνατή η παροχή των επίμαχων υπηρεσιών και από άλλους αναδόχους. [...]. Περαιτέρω, δεν καταφάσκεται από την οικεία έκθεση του Τ.Ε.Ε. μετά βεβαιότητας ότι δεν είναι δυνατό να εξασφαλισθεί η συνέχιση παροχής των υπηρεσιών του υφιστάμενου δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ στην περίπτωση που μέσω διαγωνισμού αναδεικνυόταν τρίτος ανάδοχος, αφού οι περιγραφόμενοι κίνδυνοι, που σχετίζονται με την κατάρρευση του συστήματος, εμφανίζονται ως ενδεχόμενες και όχι ως αναπόφευκτες συνέπειες της ανάθεσης της λειτουργίας του δικτύου σε τρίτους αναδόχους [...]. Συνεπώς, οι επικαλούμενοι κίνδυνοι, που αφορούν στη διατήρηση της διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας των επιμέρους τμημάτων της σχετικής υποδομής και της αδιάλειπτης λειτουργίας του δικτύου και των εφαρμογών που στηρίζει, δύναται να εκληφθούν μόνο ως πρόβλεψη δυσχερειών που είναι πιθανό να ανακύψουν, εάν δεν ληφθούν εγκαίρως τα κατάλληλα μέτρα [...], και δεν αποτελούν αντικειμενικά τεχνικούς λόγους, κατά τις διατάξεις του άρθρου 25, παρ. 1, εδ. β' του π.δ. 60/2007, οι οποίοι καθιστούν επιτακτική την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών μόνο από τους συγκεκριμένους αναδόχους [...]. Σημειωτέον δε ότι το ενιαίο πλέον έργο ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι, που αποτελείται από συνολικά επτά υποέργα, στο στάδιο της αρχικής τους σχεδίασης και εκτέλεσης είχε ανατεθεί, κατόπιν ανοιχτού διαγωνισμού, σε

τρεις διαφορετικούς αναδόχους, χωρίς να αμφισβητείται εξ αυτού του λόγου η διαλειτουργικότητα και διασύνδεση των υποέργων αυτού. Επίσης, ο ισχυρισμός περί του περίπλοκου και δυσχερούς χαρακτήρα του σχετικού εγχειρήματος και περί του χρονοβόρου της διαδικασίας θέσεως σε λειτουργία του νέου δικτύου, σε περίπτωση ανάδειξης ως αναδόχου τρίτου παρόχου των σχετικών υπηρεσιών, δεν αρκεί προς απόδειξη του ότι οι ανωτέρω υπηρεσίες πρέπει να ανατεθούν μόνο στους υφιστάμενους αναδόχους [...]. Εν όψει των ανωτέρω δεν θεμελιώνεται εν προκειμένω η ιδιαιτερότητα των επίμαχων υπηρεσιών από πλευράς αντικειμενικών τεχνικών όρων. Εξάλλου, η μοναδικότητα εξ απόψεως τεχνικών όρων δεν μπορεί να συναρτάται με ιδιαιτερότητες συνδεόμενες με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των χρησιμοποιούμενων υποδομών για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, οι οποίες ενδεχομένως νοθεύουν τον υγιή ανταγωνισμό εντός της Ένωσης. Και τούτο, διότι σε διαφορετική περίπτωση, υπό το πρόσχημα ότι ουδείς άλλος μπορεί να επέμβει στην υπάρχουσα υποδομή, θα υποχρεωνόταν εσαεί το Δημόσιο να αναθέτει τη συντήρηση και λειτουργία των οικείων δικτύων στις εταιρείες που τα κατασκεύασαν, χωρίς ωστόσο αυτό να δικαιολογείται από όρους αντικειμενικά τεχνικούς, αναγόμενους στους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης. Εν όψει αυτών, ο ισχυρισμός ότι η υπάρχουσα υποδομή ανήκει κατά κυριότητα στους υφιστάμενους αναδόχους προβάλλεται αλυσιτελώς, διότι δεν δύναται να θεμελιώσει τεχνική αποκλειστικότητα των τελευταίων [...]. Ειδικότερα, η τεχνική μοναδικότητα των αναδόχων για την παροχή ορισμένης υπηρεσίας δεν μπορεί να “κατασκευασθεί” μέσω συμβατικών όρων, που έχουν συνομολογηθεί με υπαιτιότητα της αναθέτουσας αρχής και οι οποίοι εμποδίζουν το άνοιγμα του ανταγωνισμού εντός της Ένωσης. Επίσης, σταθμίσεις οικονομικής φύσεως και συγκεκριμένα λόγοι αναγόμενοι στο υπέρμετρο κόστος τυχόν ανάθεσης των επίμαχων υπηρεσιών σε τρίτους αναδόχους δεν θεμελιώνουν κατά νόμο την αποκλειστικότητα των επίμαχων παρόχων, η οποία [...] εξαρτάται αμιγώς από όρους αντικειμενικά τεχνικούς συναρτώμενους με τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης [...]. Ανεξαρτήτως δε τούτου, δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι εν προκειμένω εκπονήθηκε επίσημη οικονομοτεχνική μελέτη, προκειμένου να προσδιορισθεί το κόστος των επικαλούμενων από τους αιτούντες πρόσθετων εργασιών (ήτοι της εξαρχής σχεδίασης και κατασκευής νέων δικτύων και διασύνδεσης αυτών), ούτε εξάλλου διερευνήθηκε εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο, μέσω διενέργειας διαγωνισμού, η τυχόν ύπαρξη οικονομικών φορέων ικανών να παράσχουν τις πρόσθετες αυτές υπηρεσίες και μάλιστα εντός του αρχικού προϋπολογισμού [...], αφού σε κάθε περίπτωση το οικονομικά επωφελές των δημοσίων συμβάσεων εξασφαλίζεται με το άνοιγμα στον ανταγωνισμό, ήτοι μέσω διαγωνιστικών διαδικασιών, και όχι με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης. Εν όψει αυτών, δεν δικαιολογείται ο *a priori* αποκλεισμός του ενδεχόμενου υποβολής ανταγωνιστικής τεχνικής και οικονομικής προσφοράς από τρίτο τηλεπικοινωνιακό πάροχο, με συνεκτίμηση του κόστους που απαιτείται τόσο για την καταβολή αποζημίωσης στους προηγούμενους αναδόχους, προκειμένου να γίνει χρήση της υπάρχουσας υποδομής, όσο και για την εκ νέου σχεδίαση και κατανομή των οικείων δικτύων. Εξάλλου, ο επικαλούμενος προσωρινός και περιορισμένης χρονικής διάρκειας χαρακτήρας των επίμαχων υπηρεσιών (για 28 μήνες) μέχρι τη μετάβαση από το υφιστάμενο δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ I στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II (που αρχικά είχε υπολογισθεί για το τέλος του 2013, ενώ έχει ήδη μετατεθεί σε μεταγενέστερο χρόνο) δεν αποτελεί όρο που δύναται να ασκήσει επιρροή στη νομιμότητα της προσφυγής στη διαδικασία του άρθρου 25, παρ. 1 του π.δ. 60/2007, δοθέντος μάλιστα ότι η θέση σε λειτουργία του ΣΥΖΕΥΞΙΣ II αποτελεί γεγονός αβέβαιο όσον αφορά τον τελικό χρόνο πραγματοποίησής του, και δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη συνέχιση παροχής των ήδη παρεχόμενων ατύπως από 1.1.2010 υπηρεσιών από τους ίδιους αναδόχους καθ' όλη τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου έως τη δημιουργία του νέου αυτού δικτύου. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, το Τμήμα κρίνει κατά πλειοψηφία ότι, σε κάθε περίπτωση, ακόμη και κατόπιν στάθμισης όλων των παραμέτρων που ελήφθησαν υπόψη από την αναθέτουσα αρχή για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, δεν συνάγεται ούτε ότι οι επίμαχες υπηρεσίες

χαρακτηρίζονται από συγκεκριμένη ιδιομορφία εξ επόψεως τεχνικού αντικειμένου, ούτε ότι οι ανάδοχοι εταιρείες ήταν οι μόνες εντός της Ένωσης που αντικειμενικά είχαν τη δυνατότητα να εκτελέσουν τις υπό έλεγχο συμβάσεις και, ως εκ τούτου, κατέστη απολύτως αναγκαία η ανάθεσή τους σε αυτές [...]”.

8. Η ΚτΠ Α.Ε. και η εταιρεία Ο.Τ.Ε Α.Ε. (με τις με αριθμ. κατ. 53/23.09.2013 και 55/23.09.2013 αντιστοίχως αιτήσεις τους) ζήτησαν την αναθεώρηση της ανωτέρω υπ' αριθμ. 3262/2013 Απόφασης του Τμήματος VI του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Επ' αυτών (κατόπιν και παρεμβάσεων, υπέρ της ΚτΠ Α.Ε. και κατά του κύρους της προσβαλλόμενης απόφασης, του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας Forthnet Α.Ε.), εξεδόθη η υπ' αριθμ. 4002/2013 απόφαση του Τμήματος Μείζονος – Επταμελούς Σύνοψης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο κατά πλειοψηφία έκανε δεκτές τις εν λόγω αιτήσεις αναθεώρησης και τις ασκηθείσες παρεμβάσεις, αναθεώρησε την υπ' αριθμ. 3262/2013 Απόφαση του Τμήματος VI του Ελεγκτικού Συνεδρίου και απεφάνθη ότι “δεν κωλύεται η υπογραφή των σχεδίων συμβάσεων μεταξύ αφενός της εταιρείας με την επωνυμία “ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.” και αφετέρου των εταιρειών με την επωνυμία “ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.” (Νησίδες 1, 2, 4, 5, 6 και Δίκτυο Κορμού) και “Ελληνική Εταιρεία Τηλεπικοινωνιών και Τηλεματικών Εφαρμογών Ανώνυμη Εταιρεία” (Νησίδα 3)”.

Συγκεκριμένα, η απόφαση του Τμήματος Μείζονος – Επταμελούς Σύνοψης διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

“[...] Το Τμήμα κρίνει, κατά πλειοψηφία, ότι, ενόψει: (α) των ζητούμενων υπηρεσιών, της υποστήριξης δηλαδή και παραγωγικής λειτουργίας του ήδη υφιστάμενου δικτύου (ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι), και όχι της σχεδίασης και ανάπτυξης ενός νέου δικτύου, (β) του γεγονότος ότι τα κυκλώματα του δικτύου κορμού, του δικτύου πρόσβασης και του δικτύου διανομής ανήκουν στην κυριότητα των υφιστάμενων αναδόχων, που κατασκεύασαν και λειτουργούν τα δίκτυα αυτά (Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και Forthnet Α.Ε.), δεδομένου ότι μόνο ο εξοπλισμός πρόσβασης των ως άνω δικτύων (δηλαδή οι εντός των κτιρίων των συνδεδεμένων φορέων συσκευές για τη λήψη των υπηρεσιών δικτύου, όπως δρομολογητές, modem, τηλεφωνικά κέντρα, τηλεφωνικές συσκευές κ.λπ.) έχουν περιέλθει με βάση τις αρχικές συμβάσεις στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, (γ) της αδυναμίας προκήρυξης διαγωνισμού μέσω αγοράς ή εκμίσθωσης της υφιστάμενης υποδομής (κυκλωμάτων δικτύου κορμού, πρόσβασης και διανομής), λόγω του ότι η κυριότητα της υποδομής αυτής ανήκει σε τρίτους (Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και Forthnet Α.Ε.) και όχι στο Ελληνικό Δημόσιο, (δ) των στενών χρονικών περιθωρίων που υφίστανται για την εγκατάσταση νέου εξοπλισμού από τρίτους αναδόχους και τη μετάπτωση στο νέο δίκτυο με τις συνακόλουθες απαιτήσεις για δοκιμαστικές εργασίες που θα διασφαλίσουν τη συμβατότητα και τη διαλειτουργικότητα του δικτύου, δοθέντος ότι έχουν ήδη ξεκινήσει οι διαδικασίες για την ανάδειξη αναδόχων στο διάδοχο έργο του ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ και τη μετάπτωση σε αυτό, (ε) της ανάγκης για ασφαλή και αδιάλειπτη λειτουργία του υφιστάμενου δικτύου, χωρίς οποιαδήποτε διακινδύνευση τόσο για την προσωρινή θέση εκτός λειτουργίας, όσο και για τη γενική κατάρρευση του δικτύου, λαμβανομένων υπόψη των κρίσιμων για τη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης εφαρμογών του, (στ) της ανάγκης τήρησης του υφιστάμενου προϋπολογισμού των επίμαχων συμβάσεων, λαμβανομένων υπόψη της ιδιαίτερα δυσχερούς δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας και τέλος (ζ) του προσωρινού χαρακτήρα (περιορισμένης διάρκειας) των επίμαχων αναθέσεων, λόγω της αναμενόμενης ανάδειξης αναδόχων για το διάδοχο έργο ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ, τεκμηριώνεται η αδυναμία υποβολής στην προκειμένη περίπτωση άλλης πρόσφορης ανταγωνιστικής προσφοράς. Συνεπώς, η παράκαμψη της διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση των ελεγχόμενων συμβάσεων κείται μέσα στα ερμηνευτικά όρια της διάταξης του άρθρου 25 παρ. 1 εδ. β' του π.δ. 60/2007, που επιτρέπει την για “τεχνικούς λόγους” προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προηγούμενης προκήρυξης, καθόσον,

με βάση τα εκτιθέμενα αμέσως ανωτέρω, μπορεί να υποστηριχθεί ότι συντρέχει εν προκειμένω μοναδικότητα των υφιστάμενων αναδόχων (Ο.Τ.Ε. Α.Ε. και Forthnet Α.Ε.) από τεχνική άποψη για την ανάθεση των επίμαχων υπηρεσιών, δοθέντος ότι ήταν ανέφικτη η υποβολή ανταγωνιστικής προσφοράς από άλλους πέραν των υφιστάμενων αναδόχων, που έχουν και την κυριότητα επί των κυκλωμάτων κορμού, πρόσβασης και διανομής του δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι”.

Κατόπιν των ανωτέρω, στις 30.05.2014 συνήφθησαν οι σχετικές συμβάσεις με τους ανωτέρω οικονομικούς φορείς (1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141 και 1142/30.05.2014). Οι συμβάσεις αυτές έχουν διάρκεια 28 μηνών από την σύναψή τους (ήτοι έως τις 30.09.2016), με δικαίωμα της ΚτΠ Α.Ε. να διακόψει μονομερώς την υλοποίησή τους νωρίτερα, εάν αρχίσει η παροχή των αντίστοιχων υπηρεσιών μέσω των συμβάσεων του έργου “ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ”. Επισημαίνεται ότι με τις συμβάσεις αυτές, οι ανωτέρω οικονομικοί φορείς αναλαμβάνουν την υποχρέωση να παρέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, στοιχεία, υλικό που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο καθώς και την τεχνική υποστήριξη που απαιτείται για την πλήρη μετάπτωση όλων των φορέων και υπηρεσιών της εκάστοτε Νησίδας στο νέο δίκτυο δημόσιας διοίκησης ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ (βλ. αναλυτικά Παραρτήματα 1 ανωτέρω συμβάσεων).

9. Βάσει των ανωτέρω, το ΣΥΖΕΥΞΙΣ λειτουργεί ανελλιπώς από 1.01.2006 μέχρι και σήμερα, παρέχοντας σε σημαντικό αριθμό φορέων του Ελληνικού Δημοσίου ιδίως τις εξής υπηρεσίες:

- Ασφαλείς και ευρυζωνικές υπηρεσίες δεδομένων (πρόσβαση στο Intranet – Internet, πρόσβαση σε εφαρμογές δημόσιας διοίκησης, υπηρεσία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κ.α.),
- Προνομιακές υπηρεσίες τηλεφωνίας (απουσία παγίων για τους συμμετέχοντες φορείς, δωρεάν κλήσεις εντός δικτύου, χαμηλότερες χρεώσεις εντός δικτύου) και
- Υπηρεσίες μετάδοσης εικόνας (τηλεδιάσκεψη).

Οι υπηρεσίες αυτές εξυπηρετούν 4.485 δημόσια κτήρια (συγκεκριμένα όλα τα Κεντρικά Υπουργεία – Γενικές Γραμματείες, όλα τα κτήρια των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, τα κεντρικά κτήρια των Δημοτικών Αυτοδιοικήσεων και των Κοινοτήτων, τις Πολεοδομίες των Δήμων, το σύνολο των ΚΕΠ, το σύνολο των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, το σύνολο των υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όλα τα κεντρικά σημεία της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, το σύνολο των ΥΠΕ, το σύνολο των Γραφείων Στρατολογίας, όλες τις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Κοινοτικών Κονδυλίων, κάποια από τα Δικαστήρια της χώρας, σημαντικό αριθμό Ασφαλιστικών Ταμείων και τα κτήρια των Ανεξαρτήτων Αρχών), και περίπου 200.000 δημοσίου υπαλλήλους.

10. Παραλλήλως των ανωτέρω, εξελίσσεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του διαδόχου έργου “ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ”. Η εξέλιξη των σχετικών διαδικασιών έχει, μέχρι σήμερα, ως ακολούθως:

10.1. Με την από 27.01.2012 Προγραμματική Συμφωνία μεταξύ του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και της ΚτΠ Α.Ε., ανατέθηκε στην τελευταία η διεξαγωγή του διαγωνισμού και η υλοποίηση του έργου “ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ”. Με την ΥΑΠ/Φ.19.6/Γ/128/759/24.02.2012 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 463), το έργο επελέγη ως δημόσια σύμβαση υπηρεσιών σημαντικής οικονομικής αξίας, αρμοδιότητας της “Διακομματικής Επιτροπής” του άρθρου 3 του ν. 2286/1995 (ΦΕΚ Α' 19), όπως ισχύει, λόγω προϋπολογισμού υπερβαίνοντος του ποσού των 15.000.000,00 ευρώ. Η εν λόγω Επιτροπή συγκροτήθηκε το πρώτον με την υπ' αριθμ. Π1/384/21.12.2012 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 578), η δε σύνθεσή της τροποποιήθηκε στη συνέχεια με τις Κοινές Υπουργικές

Αποφάσεις υπ' αριθμ. Π1/226/18.02.2013 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 85), Π1/587/02.05.2013 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 214), Π1/1989/05.11.2013 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 569) και 123044/01.12.2015 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 891).

10.2. Το “ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ” (το οποίο διατηρεί τη βασική σχεδιαστική φιλοσοφία του “ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι”) διακρίνεται σε πέντε επιμέρους υποέργα, ως ακολούθως:

(1) “Τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες νησίδων 1-8”, ανατιθέμενο με τη μέθοδο της συμφωνίας – πλαίσιο (διάρκειας 48 μηνών), με προϋπολογισμό 329.780.378,88 ευρώ πλέον ΦΠΑ και χρονική διάρκεια υλοποίησης 41 μηνών,

(2) “Υπηρεσίες ασύρματης νησίδας”, ανατιθέμενο με τη μέθοδο της συμφωνίας – πλαίσιο (διάρκειας 48 μηνών), με προϋπολογισμό 31.242.510,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ και χρονική διάρκεια υλοποίησης 36 μηνών,

(3) “Υποδομές ασφάλειας, τηλεφωνίας, τηλεδιάσκεψης, καλωδίωσης”, ανατιθέμενο με τη μέθοδο της συμφωνίας – πλαίσιο (διάρκειας 48 μηνών), με προϋπολογισμό 107.850.516,26 ευρώ πλέον ΦΠΑ και χρονική διάρκεια υλοποίησης 42 μηνών ,

(4) “Κεντρική υποδομή διασύνδεσης δικτύου (SIX) και υποδομές κέντρων δεδομένων”, με προϋπολογισμό 10.368.887,80 ευρώ και χρονική διάρκεια υλοποίησης 42 μηνών και

(5) “Κεντρικές υπηρεσίες ISP και SLA”, με προϋπολογισμό 21.629.520,00 ευρώ και χρονική διάρκεια υλοποίησης 43 μηνών .

10.3. Για την ανάθεση των επιμέρους υποέργων διεξήχθησαν αντίστοιχες διαγωνιστικές διαδικασίες, βάσει των αποφάσεων υπ' αριθμ. 5189/28.03.2014, 5155/28.03.2014, 12608/11.07.2014, 12558/10.07.2014 και 12593/11.07.2014. Οι εν λόγω διαγωνισμοί διενεργήθηκαν, αντιστοίχως, στις 20.06.2014, 17.06.2014, 25.09.2014, 22.09.2014 και 06.10.2014, η δε εξέλιξή τους έχει, μέχρι σήμερα, ως ακολούθως:

(1) Στο υποέργο “Τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες νησίδων 1-8” έχει ολοκληρωθεί το 1ο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας και βάσει της υπ' αριθμ. 20085/02.12.2014 απόφασης, κρίθηκαν τεχνικά αποδεκτές οι προσφορές των:

- Νησίδα 1: Εταιρείες “WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ”, “CYTA ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΑΕ”, “FORTHNET ΑΕ”, “HELLAS ON LINE ΑΕ” και “ΟΤΕ ΑΕ”,

- Νησίδες 2, 3 και 5: Εταιρείες “CYTA ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΑΕ”, “HELLAS ON LINE ΑΕ” και “ΟΤΕ ΑΕ”,

- Νησίδα 4: Εταιρείες “WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ”, “CYTA ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΑΕ” και “ΟΤΕ ΑΕ”,

- Νησίδα 6: Εταιρείες “WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ”, “CYTA ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΑΕ”, “FORTHNET ΑΕ” και “ΟΤΕ ΑΕ”,

- Νησίδες 7 και 8: Εταιρείες “CYTA ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΑΕ”, “ FORTHNET ΑΕ” και “ΟΤΕ ΑΕ”.

(2) Στο υποέργο “Υπηρεσίες ασύρματης νησίδας” έχει ολοκληρωθεί το 1ο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, και, με την υπ' αριθμ. 20080/02.12.2014 απόφαση, κρίθηκαν τεχνικά αποδεκτές οι προσφορές των Εταιρειών “WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΕΒΕ”, “CYTA ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΑΕ”, “VODAFONE ΠΑΝΑΦΟΝ ΑΕ” και “COSMOTE ΑΕ”.

(3) Στο υποέργο “Υποδομές ασφάλειας, τηλεφωνίας, τηλεδιάσκεψης, καλωδίωσης” απερρίφθησαν οι προσφορές της εταιρείας “GLOBO TECHNOLOGIES A.E.” και της ένωσης εταιρειών “ONEX S.A. - ZTE

HELLAS A.E. - FORTHNET A.E.”, ενώ έγιναν δεκτές οι προσφορές της εταιρείας “LOGICOM SOLUTIONS LTD” και της ένωσης εταιρειών “OTE A.E. - SPACE A.E. - UNISYSTEMS A.E.” (βλ. την υπ' αριθμ. 20590/09.12.2014 απόφαση της ΚτΠ Α.Ε. και τα υπ' αριθμ. 30/08.12.2014 και 31/09.12.2014 Πρακτικά της Διακομματικής Επιτροπής, που εκδόθηκαν κατόπιν εξετάσεως των σχετικών προσφυγών). Τον Μάιο του 2016, η εταιρεία “GLOBO TECHNOLOGIES A.E.” δεν ανταποκρίθηκε στο αίτημα της ΚτΠ ΑΕ για ανανέωση της ισχύος της προσφοράς της, και απορρίφθηκε από τα επόμενα στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. την υπ' αριθμ. 5965/20.05.2016 απόφαση της ΚτΠ ΑΕ και το υπ' αριθμ. 43/13.05.2016 Πρακτικό της Διακομματικής Επιτροπής). Εν συνεχεία, η ΚτΠ ΑΕ προχώρησε στη διαδικασία αποσφράγισης και αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών των υποψηφίων αναδόχων, που δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί καθώς εκκρεμεί η έγκρισή της από τη Διακομματική Επιτροπή.

(4) Στο υποέργο “Κεντρική υποδομή διασύνδεσης δικτύου (SIX) και υποδομές κέντρων δεδομένων” έγιναν δεκτές, στο στάδιο των δικαιολογητικών συμμετοχής και φακέλου τεχνικής προσφοράς, οι προσφορές της εταιρείας “MEDITERRANEAN NAUTILUS GREECE S.A.” και της ένωσης εταιρειών “SPACE HELLAS A.E. - UNISYSTEMS A.E. - LAMDA HELIX A.E.” (βλ. απόφαση ΚτΠ Α.Ε. υπ' αριθμ. 17917/17.10.2014). Κατά το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών, ως συμφερότερη αναδείχθηκε εκείνη της εταιρείας “MEDITERRANEAN NAUTILUS GREECE S.A.” (βλ. απόφαση ΚτΠ Α.Ε. υπ' αριθμ. 19603/25.11.2014), ενώ απερρίφθη και σχετική προσφυγή της ένωσης εταιρειών “SPACE HELLAS A.E. - UNISYSTEMS A.E. - LAMDA HELIX A.E.” (βλ. απόφαση ΚτΠ Α.Ε. υπ' αριθμ. 21236/29.12.2014 και το Πρακτικό υπ' αριθμ. 32/19.12.2014 της Διακομματικής Επιτροπής).

(5) Στο υποέργο “Κεντρικές Υπηρεσίες ISP και SLA”, κατά το στάδιο της αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών, απορρίφθηκε η προσφορά της ενώσεως εταιρειών “PRICEWATERHOUSECOOPERS BUSINESS SOLUTIONS AE – COSMOS BUSINESS SYSTEMS AE” και έγινε αποδεκτή η προσφορά της ένωσης εταιρειών “OTE A.E. - SPACE HELLAS A.E. - UNISYSTEMS A.E.” (βλ. απόφαση ΚτΠ Α.Ε. υπ. αριθμ. 20082/02.12.2014), η δε προσφυγή της αποκλεισθείσας ένωσης εταιρειών απερρίφθη (βλ. απόφαση ΚτΠ Α.Ε. υπ' αριθμ. 21252/22.12.2014 και το υπ' αριθμ. 32/19.12.2014 Πρακτικό της Διακομματικής Επιτροπής).

10.4. Κατόπιν αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων που ασκήθηκαν ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας από την εταιρεία “GLOBO TECHNOLOGIES A.E.” και την ένωση εταιρειών “PRICEWATERHOUSECOOPERS BUSINESS SOLUTIONS AE – COSMOS BUSINESS SYSTEMS AE”, λόγω του αποκλεισμού τους από τις διαγωνιστικές διαδικασίες στις οποίες συμμετείχαν κατά τα ανωτέρω (υποέργα (3) και (5) αντίστοιχα), εξεδόθησαν οι υπ' αριθμ. 22/2015 και 49/2015 αποφάσεις της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με τις αποφάσεις αυτές, οι αιτήσεις έγιναν δεκτές (και συνεπώς ανεστάλη η εξέλιξη των σχετικών διαγωνιστικών διαδικασιών), επειδή κρίθηκε ότι έπασχε η νομιμότητα της σύνθεσης της Διακομματικής Επιτροπής κατά το χρόνο έκδοσης των κρίσιμων Πρακτικών της.

10.5. Συμμορφούμενη με τις εν λόγω αποφάσεις, η ΚτΠ Α.Ε. επεδίωξε την ανασυγκρότηση της Διακομματικής Επιτροπής, η οποία και συντελέστηκε με την υπ' αριθμ. 13044/01.12.2015 Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αναπληρωτή Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 891). Η Διακομματική Επιτροπή, υπό τη νέα σύνθεσή της, εξέδωσε το υπ' αριθμ. 33/26.02.2016 Πρακτικό, το οποίο επαναλαμβάνει κατά περιεχόμενο τα Πρακτικά 30/08.12.2014, 31/09.12.2014 και 32/19.12.2014. Κατόπιν της εξέλιξης αυτής, η ΚτΠ Α.Ε. επανέλαβε τις αποφάσεις της που αφορούσαν στην αξιολόγηση των προσφορών και των προσφυγών που είχαν υποβληθεί στο πλαίσιο των διαγωνισμών των σχετικών υποέργων (βλ. αποφάσεις ΚτΠ Α.Ε. υπ' αριθμ. 3072/07.03.2016, 3041/04.03.2016 και 3175/10.03.2016), οι οποίοι και επανέρχονται στο σημείο που περιγράφεται ανωτέρω (βλ. σημείο **10.3**). Σημειώνεται, μάλιστα, ότι

κατά των αποφάσεων αυτών οι θιγόμενοι δεν άσκησαν ένδικα μέσα, πλην της ένωσης εταιρειών “PRICEWATERHOUSECOOPERS BUSINESS SOLUTIONS AE – COSMOS BUSINESS SYSTEMS AE”, η οποία άσκησε την με αριθμ. κατ. 54/21.03.2016 αίτησή της ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Η συζήτηση της αίτησης ορίσθηκε στις 23.06.2016, οπότε και η αιτούσα ένωση παραιτήθηκε από το δικόγραφο (βλ. Πρακτικό ΣτΕ 389/23.06.2016). Επιπροσθέτως, οι ανωτέρω αναφερόμενοι δύο θιγόμενοι παραιτήθηκαν από τα ένδικα μέσα που είχαν ασκήσει κατά το προηγούμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. Πρακτικά ΣτΕ 377/22.06.2016 και 325/08.06.2016).

11. Με το κρινόμενο αίτημα, η ΚτΠ Α.Ε. εμμένει στην αναγκαιότητα της εκ νέου απευθείας ανάθεσης των υπηρεσιών του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι στους ήδη υφιστάμενους αναδόχους (Ο.Τ.Ε ΑΕ και Fortnet ΑΕ) για χρονικό διάστημα 14 μηνών μετά τη λήξη των υφιστάμενων συμβάσεων (δηλαδή από 1.10.2016 έως 30.11.2017. Συγκεκριμένα, η ΚτΠ Α.Ε. θεμελιώνει την εν λόγω αναγκαιότητα στους εξής ισχυρισμούς:

- Το Δεκέμβριο του 2014 οι διαγωνισμοί του συνόλου των υποέργων του ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ είχαν σχεδόν ολοκληρωθεί (βλ. ανωτέρω σημείο **10.3**) και άρα θα μπορούσε να είναι εφικτή η έναρξη της εκτέλεσης υλοποίησης των υποέργων αυτών και η μετάπτωση των δημόσιων φορέων από το ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ, πριν τη λήξη της διάρκειας των υφιστάμενων συμβάσεων του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι (30.09.2016). Ωστόσο, η αναγκαιότητα επανασυγκρότησης της Διακομματικής Επιτροπής, λόγω των ανωτέρω αναφερόμενων αποφάσεων της Επιτροπής Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. σημείο **10.4**), η οποία μάλιστα καθυστέρησε σημαντικά λόγω των εκλογικών αναμετρήσεων του έτους 2015, καθιστά πλέον αδύνατη την έναρξη εκτέλεσης της υλοποίησης των υποέργων του ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ μέχρι τη λήξη των υφιστάμενων συμβάσεων του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι (30.09.2016).

- Η μη ανάθεση νεάς σύμβασης περιορισμένης χρονικής διάρκειας στους υφιστάμενους αναδόχους θα είχε ιδιαίτερα δυσμενείς συνέπειες στη λειτουργία πολλών και σημαντικών δημόσιων υπηρεσιών και συγκεκριμένα τις εξής:

“Με την έλλειψη ρητής συμβατικής δέσμευσης των παρόχων (ΟΤΕ & FORTHNET) είναι υπαρκτός ο κίνδυνος της υποβάθμισης της τρέχουσας ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών καθώς και η πιθανή αύξηση της τιμής τους, αφού πλέον οι πάροχοι δεν θα δεσμεύονται συμβατικά έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα το Ελληνικό Δημόσιο να υποστεί μεγάλες ζημιές, τόσο οικονομικές όσο και εύρυθμης λειτουργίας από την έλλειψη προηγμένων και ειδικού τιμολογιακού καθεστώτος υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών σε μια σειρά νευραλγικών φορέων όπως Υπουργεία, Δήμοι, Περιφέρειες, εφορίες, τελωνεία, νοσοκομεία κ.α. Επιπρόσθετα, χωρίς ρητή συμβατική δέσμευση οι Ανάδοχοι δεν υποχρεούνται να αντικαταστήσουν μη λειτουργικό εξοπλισμό. Τέλος, η συνέχιση της λειτουργίας του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι, χωρίς ενεργή σύμβαση, στερεί από το Δημόσιο την άσκηση βασικών δικαιωμάτων έναντι των αναδόχων (π.χ. ρήτρες καλής λειτουργίας) και κατά συνέπεια της βέλτιστης παρεχόμενης υπηρεσίας”.

- Οι λόγοι, οι οποίοι αναγνωρίστηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο, ότι δικαιολογούν την ανάθεση των συγκεκριμένων συμβάσεων με διαπραγματέυση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης εξακολουθούν να υφίστανται.

- Η για δεύτερη φορά επίκληση της τεχνικής μοναδικότητας των ίδιων οικονομικών φορέων δεν μπορεί να αποδοθεί σε μεθόδευση της αναθέτουσας αρχής και να θεωρηθεί καταχρηστική. Διότι, η για δεύτερη φορά επίκληση της τεχνικής μοναδικότητας δεν ανταποκρίνεται στο σχεδιασμό της αναθέτουσας αρχής, αλλά βρίσκεται σε αντίθεση με αυτόν και οφείλεται στην αναγκαστική διακοπή και επανάληψη μέρους των διαδικασιών ανάθεσης των συμβάσεων των υποέργων του ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ, η υλοποίηση των οποίων θα συνδυάζονταν, κατά τον αρχικό σχεδιασμό, με τη λήξη της διάρκειας των υφιστάμενων συμβάσεων του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι.

Ιδίως σε, ό,τι αφορά το ζήτημα της τεχνικής μοναδικότητας η ΚτΠ Α.Ε. επιχειρηματολογεί, περαιτέρω ως ακολούθως (βλ. Υποστηρικτικό Κείμενο για την Τεκμηρίωση Ιδιότυπης Τεχνικής – Χρονικής Μοναδικότητας του Έργου ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι, του Ιουλίου 2016 της ΚτΠ Α.Ε.):

“[...] γίνεται φανερό ότι εφόσον για τη συνέχιση της λειτουργίας του ΣΥΖΕΥΞΙΣ, επιλεχθεί η διαδικασία προκήρυξης διαγωνισμού, οι τεχνικές προδιαγραφές του θα συμπεριελάμβαναν τα χαρακτηριστικά της υφιστάμενης υλοποίησης, προκειμένου να εξασφαλισθεί η διαλειτουργικότητα μεταξύ της νέας και της υφιστάμενης κατάστασης. Συνεπώς, εξαιτίας της εξειδικευμένης τεχνικής υλοποίησης του ΣΥΖΕΥΞΙΣ, αλλά και λοιπών ειδικών παραγόντων, όπως το πλήθος των εξυπηρετούμενων φορέων και η εκτεταμένη γεωγραφική τους διασπορά, η προτεινόμενη τεχνική λύση του νέου αναδόχου θα προσομοίαζε σε μεγάλο βαθμό την υφιστάμενη υλοποίηση. Επιπροσθέτως, μια ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία θα έχει την τυπικά μεγάλη καθυστέρηση λόγω διαδικασίας προκήρυξης, αξιολόγησης, πιθανών προσφυγών, συμβασιοποίησης, με συνέπεια την πρόσθετη (λόγω πολυπλοκότητας) καθυστέρηση για το αναμενόμενο προπαρασκευαστικό στάδιο και το στάδιο μετάπτωσης που προηγείται της παραγωγικής λειτουργίας. Όλα αυτά θα διαρκούσαν τουλάχιστον ένα έτος.

Επιπρόσθετα, στην περίπτωση συνέχισης του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι μέσω διαγωνισμού, για να αποφευχθεί η βίαιη διακοπή της λειτουργίας του από τους υφιστάμενους αναδόχους, πριν την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι υπό το νέο Ανάδοχο, είναι απαραίτητη η δέσμευσή τους, μέσω ρητής συμβατικής υποχρέωσης, για συγκεκριμένες ενέργειες συνεργασίας και διευκόλυνσης των εργασιών μετάπτωσης των φορέων του Δικτύου στις υποδομές του νέου αναδόχου. Στην πράξη αυτό θα απαιτούσε, έτσι κι αλλιώς, η υφιστάμενη σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των υφιστάμενων αναδόχων, να περιβληθεί με έγγραφο τύπο, να εμπλουτισθεί για να συμπεριλάβει νέες υποχρεώσεις των υφιστάμενων αναδόχων προς του διαδόχους τους και να τεθεί σε νομική ισχύ για ικανό χρονικό διάστημα, μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι υπό το νέο ανάδοχο.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονισθεί επίσης και ο καταλυτικός στο θέμα ρόλος του ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ. Το ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ αποτελεί τη συνέχεια του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι όντας υπερσύνολό του, τόσο σε επίπεδο φορέων, όσο και σε επίπεδο υπηρεσιών. Η διαγωνιστική διαδικασία των υποέργων του ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ βρίσκεται σε τελικά στάδιο [...]. Στα εν λόγω τεύχη προδιαγράφονται λεπτομερώς οι εξειδικευμένες απαιτήσεις μετάπτωσης των φορέων από το ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι και η ρητή υποχρέωση των νέων αναδόχων να ολοκληρώσουν τη διαδικασία αυτή. Στόχος είναι η συμβασιοποίηση του έργου αρχές του 2017 και η εκκίνηση της παραγωγικής λειτουργίας του το πρώτο εννιάμηνο του έτους. Άρα δεδομένου και του ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ, η επιλογή ανοικτής διαδικασίας και για το ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι, θα οδηγούσε σε παράλληλους ανοικτούς διαγωνισμούς έργων με επικαλυπτόμενο φυσικό αντικείμενο.

Συνεπώς, οι σημερινοί ανάδοχοι του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι είναι οι μόνοι που μπορούν να υλοποιήσουν τη ζητούμενη συνέχιση της λειτουργίας του Δικτύου, διασφαλίζοντας την απρόσκοπτη λειτουργία των δημόσιων φορέων και τη διαθεσιμότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθόσον δεν απαιτείται από αυτούς: εκπόνηση μελέτης εφαρμογής, σχεδιασμός δικτύων και υπηρεσιών, εγκατάσταση υποδομής, ανάπτυξη υπηρεσιών, δοκιμές διαλειτουργικότητας. Αυτή δε η μοναδικότητά τους είναι σαφές πως είναι χρονικά περιορισμένη μέχρι την έναρξη παραγωγικής λειτουργίας του ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ, εντός του έτους 2017”.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι ανεξαρτήτως των ανωτέρω, η ΚτΠ Α.Ε. δηλώνει ρητώς ότι νομική βάση του αιτήματός της είναι η υποπερίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007 (λόγοι τεχνικής μοναδικότητας) και όχι η υποπερίπτωση γ' της παρ. 1 του εν λόγω άρθρου (κατεπίγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

12. Κατόπιν των ανωτέρω, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 8193/10.06.2016 έγγραφο του Τμήματος Λειτουργίας Δικτύου Δημοσίου Τομέα της Διεύθυνσης Υποστήριξης Υποδομών της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (αριθμ. πρωτ. εισ. 2696/13.06.2016), όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 10427/18.07.2016 έγγραφο (αριθμ. πρωτ. εισ. 3223/19.07.2016) και τα επισυναπτόμενα σε αυτό έγγραφα, ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, “για την σύναψη σύμβασης παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για το έργο “Εθνικό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης ΣΥΖΕΥΞΙΣ”, διάρκειας έως 14 μηνών και προϋπολογισμού 17.899.368,56 ευρώ πλέον ΦΠΑ”.

II. Νομικό πλαίσιο

13. Το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ, υποπερίπτωση δδ) του ν. 4013/2011 ορίζει: “δδ) Οι αποφάσεις των αναθέτουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων.”

14. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζει:

“Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...]

β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, είτε ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V, είτε iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος II Α, υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II Β.”

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/2342 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2015 «για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων», τα ως άνω ποσά αναπροσαρμόστηκαν στις 135.000 ευρώ και 209.000 ευρώ, αντίστοιχα.

15. Το άρθρο 25 παρ. 1 περ. β του π.δ./τος 60/2007 προβλέπει ότι “Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών:

[...]β) εάν, για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών

δικαιωμάτων, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα.”

III. Νομική εκτίμηση

16. Με το υποβληθέν αίτημα της ΚτΠ Α.Ε. ζητείται, επί της ουσίας “η παράταση της ισχύουσας συμβατικής δέσμευσης για την κάλυψη των παρεχόμενων υπηρεσιών, έως ότου εκκινήσει η μετάπτωση στη διάδοχη κατάσταση που θα αποτελέσει το Δίκτυο Δημοσίου Τομέα μέσω του έργου του ΣΥΖΕΥΞΙΣ II”, με τους υφιστάμενους αναδόχους για χρονικό διάστημα κατά μέγιστον 14 μηνών, και συνεπώς η εκ νέου δέσμευση αυτών ως προς την συνέχιση της παροχής των υπηρεσιών του ΣΥΖΕΥΞΙΣ Ι και την αναγκαία μετάπτωση στο ΣΥΖΕΥΞΙΣ II. Με αυτό το περιεχόμενο, δέον όπως εξετασθεί η αρμοδιότητα της Αρχής προς παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με την υποπερίπτωση δδ', της περιπτ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

17. Οι αποφάσεις της Διακομματικής Επιτροπής περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού εν όψει των συμβάσεων υπ' αριθμ. 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141 και 1142/30.05.2014 που εν τέλει καταρτίστηκαν (βλ. Πρακτικά Διακομματικής Επιτροπής υπ' αριθμ. 7/10.01.2012 και 8/01.02.2012) δεν υπεβλήθησαν στην Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. προς παροχή σύμφωνης γνώμης, καθόσον σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 20 του ν. 4013/2011, σε συνδυασμό και με την ημερομηνία δημοσίευσης της υπ' αριθμ. 3396/05.03.2012 (ΦΕΚ 94 ΥΟΔΔ/06.03.2012) Απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, η αρμοδιότητα της Αρχής προς παροχή σύμφωνης γνώμης θεσπίζεται από το νόμο και ασκείται από την Αρχή για αποφάσεις που ελήφθησαν μετά τις 07.06.2012.

Σημειωτέον, δε, ότι η νομιμότητα της ως άνω προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης έχει ήδη κριθεί από την υπ' αριθμ. 4002/2013 απόφαση του Τμήματος Μείζονος – Επταμελούς Σύνθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. ανωτέρω σημείο 8).

18. Τα πραγματικά και νομικά περιστατικά που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή στο κρινόμενο αίτημά της δεν διαφοροποιούνται από αυτά που ήδη έχουν κριθεί από την ως άνω υπ' αριθμ. 4002/2013 απόφαση του ΕΣ, ο δικαιολογητικός λόγος, δε, που θεμελιώνει την αναγκαιότητα της αιτούμενης παράτασης είναι η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών του ΣΥΖΕΥΞΙΣ II (και άρα και της υλοποίησης αυτού) λόγω της πλημμελούς συγκρότησης της Διακομματικής Επιτροπής, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο σημείο 10 του Ιστορικού.

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι, εφόσον η καταρχήν απόφαση προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης εντοπίζεται σε χρονικό σημείο κατά το οποίο δεν υφίστατο η αρμοδιότητα της Αρχής (σύμφωνα με την υποπερίπτωση δδ', της περιπτ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011, όπως ισχύει), το κρινόμενο αίτημα παραμένει πλήρως αμετάβλητο κατά περιεχόμενο και επιπλέον δεν προσκομίζεται νεότερη απόφαση της Διακομματικής Επιτροπής περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, η Αρχή παραμένει κατά χρόνον αναρμόδια για την εξέταση του αιτήματος, ανεξαρτήτως της νομιμότητας των υπό ανάθεση συμβάσεων.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις

προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την αποχή από την έκδοση σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε., λόγω κατά χρόνον αναρμοδιότητα της Αρχής.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΑΘΗΝΑ, 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 2016

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΡΔΑΚΑΣΤΑΝΗΣ